

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ ἐπιναγορῶν ἐν ἰσχύϊ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ Νόμου 1999/1952 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως ἀτάκτων τινῶν δικαιοπραξιῶν ἐν Δωδεκανήσῳ καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Διὰ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ Νόμου «περὶ τρόπου ρυθμίσεως ἀτάκτων τινῶν δικαιοπραξιῶν ἐν Δωδεκανήσῳ ἐλήφθημέριμα διὰ τὴν κύρωσιν τῶν συμβάσεων περὶ συστάσεως προικῶς καὶ δωρεᾶς, ὑπὸ τὸν ὄρον διατροφῆς, αἱ ὁποῖαι συνήθησαν ἐν Δωδεκανήσῳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938 μέχρι τῆς ἐπεκτάσεως εἰς ταύτην τῆς λοιπῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυοῦσης ἀστικῆς νομοθεσίας, ὡς καὶ διὰ τὴν κύρωσιν συνταγιστῶν διαθηκῶν καὶ ἀναγνωρίσιν κληρονομικῶν δικαιωμάτων γεννηθέντων κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον, ἄνευ τηρήσεως τῶν εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ἰσχυοῦσων ἐκάστοτε ἐν Δωδεκανήσῳ διατάξεων.

Ἡ ἐπικύρωσις τῶν ὡς ἄνω ἀτάκτως γενομένων δικαιοπραξιῶν, ὡς εἰδικώτερον ἐκτίθεται καὶ εἰς τὴν συνοδούουσαν τὸν Νόμον 1999/1952 Εἰσηγητικὴν Ἐκθεσιν τῆς ὁποίας τὸ κείμενον παρατίθεται ἐν τέλει τῆς παρούσης, ἐκρίθη ἀναγκαίᾳ κυρίως χάριν τῆς ἀσφαλείας τῶν συναλλαγῶν.

Ἡ διάρκεια τῆς ἰσχύος τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, συνδεθεῖσα μὲ ἀποκλειστικὴν προθεσίαν ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς τὸ δικαστήριον ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑπῆρξε βραχυτάτη, ἐξ οὗ λόγου διὰ μέγαλον ἀριθμὸν ἐκ τῶν προαναφερθεισῶν δικαιοπραξιῶν ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη ἢ ἀμφισβήτησις ὡς πρὸς τὸ κύρος των, ἐξ ἐπόψεως τηρήσεως τοῦ κατὰ τὴν κατάρτισίν των ἐπιβαλλομένου τύπου.

Ταῦτα ἐπεσημάνθησαν καὶ ὑπὸ τῆς Νομαρχίας Δωδεκανήσου ὑπὸ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Δωδεκανήσου, ὑπὸ τῆς Εἰσαγγελίας Πρωτοδικῶν Ρόδου, ὡς καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐνδιαφερομένων ἀγροτῶν, ἐξητήθη δὲ ἡ ἐπὶ βραχὺ χρονικὸν διάστημα ἐπαναφορὰ ἐν ἰσχύϊ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου, διὰ νὰ παρασχεθῇ ἡ δυνατότης εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως μεριμνήσουν διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προβλεπόμενων δικαιοπραξιῶν καὶ ἀναγώρισιν τῶν εἰς ταύτας ἀναφερόνων κληρονομικῶν δικαιωμάτων. Ἐπὶ τοῦ θέματος δὲ τούτου ἐξεδόθη προσφάτως καὶ σύμφωνα γνωμοδότησις τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Εἰς τοῦτο ἀποβλέπει τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Νόμου διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου ὀρίζονται εἰδικώτερον τὰ ἐξῆς :

α) Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ δι' ἐν ἐξάμηνον καὶ διὰ τοὺς ὡς ἄνω ἐκτεθέντας λόγους αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ Νόμου 1999/1952. Ἐνὸς τῆς προθεσμίας ταύτης πᾶς ἐνδιαφερόμενος θὰ δύναται νὰ υποβάλλῃ αἰτήσιν εἰς τὸ δικαστήριον διὰ τὴν ἐπικύρωσιν ἀφορώσης τοῦτον δικαιοπραξίας ἢ ἀναγώρισιν κληρονομικοῦ δικαιώματός του, κατὰ τὰ ἐν παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα.

β) Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ἀφ' ἐνὸς καθίσταται ἀρμόδιον τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον τῆς τοποθεσίας τοῦ ἀκινήτου, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν. 1999/1952 ὀριζομένου προέδρου Πρωτοδικῶν καὶ ἀφ' ἐτέρου ὀρίζεται, ἀντὶ τῆς ὑπὸ τούτου προβλεπόμενης διαδικασίας τοῦ Ν. ΒΧΗ' ἢ ἀντίστοιχος διαδικασία τῶν ἄρθρων 647 καὶ ἐ.π. τοῦ κώδικος πολ. Δικονομίας.

γ) Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 σκοπεῖται ἡ καθιέρωσις ὑποχρέωσης κοινοποιήσεως τῆς ὑποβαλλομένης εἰς τὸ δικαστήριον αἰτήσεως περὶ ἐπικύρωσεως δικαιοπραξιῶν κλπ. καὶ πρὸς τὸ Δημόσιον, ἐκπροσωπούμενον ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, διὰ τὴν κατοχύρωσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Δημοσίου.

δ) Διὰ τοῦ ἄρθρου 4, πρὸς πρόληψιν πάσης ἀμφισβήτησεως ὀρίζεται διὰ μόνης τῆς κυρώσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται δικαιοπραξιῶν ἢ τῆς ἀναγνωρίσεως κληρονομικῶν

δικαιωμάτων, ὁ ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ σχετικὴ δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ἀποκτᾷ αὐτοδικαίως τὴν νομὴν ἢ τὴν κατοχὴν τοῦ πράγματος, ἐὰν δὲν ἔχη ταύτην, ἀπαυτουμένης ἐν προκειμένῳ καὶ τῆς καταχωρίσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὰ οἰκεία βιβλία τοῦ κτηματολογίου ἢ τὰ οἰκεία βιβλία Μεταγραφῶν, ὡς ὀρίζεται ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 1999/1952. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ὀρίζεται ἐπίσης ὅτι διὰ τῆς ἐπικύρωσεως τῶν δικαιοπραξιῶν ἢ ἀναγνωρίσεως κληρονομικῶν δικαιωμάτων δὲν θίγονται τὰ ἐπὶ τῶν οἰκείων ἀκινήτων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, τυχόν κεκτημένα δικαιώματα, συμφώνως πρὸς τὸν Α.Ν. 1539/1938 «περὶ προστασίας τῶν δημοσίων κτημάτων».

ε) Τὸ ἄρθρον 5 ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐναρξιν ἰσχύος τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου.

Ταῦτα σκοποῦνται διὰ τοῦ ἐν λόγω σχεδίου Νόμου, ὅπως ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ θέσωμεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ νὰ παρακαλέσωμεν διὰ τὴν ἐπιψηφίσιν τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Σ/βρίου 1976

Οἱ Ὑπουργοί

Δικαιοσύνης Οἰκονομικῶν
ΚΩΝ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ ΕΥΑΓ. ΔΕΒΛΕΤΟΓΛΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ υποβάλωμεν σχέδιον Νόμου δι' οὗ σκοπεῖται ἡ τακτοποίησις ἀτάκτων δικαιοπραξιῶν καὶ ἡ λύσις ἀμφισβήτησεων ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνοσίαν διατάξεων αἰτινες ἔχουν σοβαρὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ κύρους τῶν συναφθεισῶν παλαιότερον ἐν Δ/νήσῳ συμβάσεων, κατὰ τὰ λεπτομερέστερον κατωτέρω ἐκτιθέμενα :

Ι. Μεταβιβάσεις ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων ἐπὶ ἀκινήτων ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς Ἰταλικῆς Διοικήσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ κτηματολογικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἔτους 1929 ὀρίζεται ὅτι προκειμένης μεταβιβάσεως ἐξ ἐπαχθοῦς ἢ χαριστικῆς αἰτίας δημοσίων γαιῶν (ἤτοι τῶν MIRI ERAQI EMIRE METRUDHE καὶ MEYAT) τελοῦσων ὑπὸ παραχώρησιν ἀπαιτεῖται ἐκτὸς ἄλλων καὶ προηγουμένη ἀδεία πρὸς τοῦτο χορηγουμένη ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ μεταβίβασις εἶναι ἄκυρος. Κατὰ τὸ ἔτος 1939 διὰ τοῦ ἄρθρου 45 τοῦ κανονισμοῦ «περὶ τῶν τελῶν ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν καὶ «περὶ τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων» ὀρίσθη ὅτι μέχρις ὀριστικῆς διαμορφώσεως τοῦ κτηματολογικοῦ θεσμοῦ ἐν Δωδεκανήσῳ ἡ ἀδεία περὶ τῆς ποιεῖται λόγον τὸ ἄρθρον 67 τοῦ κτηματολογικοῦ ὀργανισμοῦ ἀπαιτεῖται διὰ τὰς μεταβιβάσεις τὰς ἐκουσίας καὶ ἀναγκαστικὰς ἀκινήτων οἰουδήποτε εἶδους καὶ φύσεως καὶ διὰ τὴν σύστασιν ἐπ' αὐτῶν ὑποθηκῶν καὶ ἄλλων ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων εἴτε ἐκ συμβάσεως εἴτε ἐκ τοῦ Νόμου.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 51 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὀρίζοντος ὅτι « ἡ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπελθοῦσα κτῆσις κυριότητος ἢ ἄλλου ἐμπραγματοῦ δικαιώματος κρίνεται κατὰ τὸ δίκαιον ὅπως ἰσχυεν ἐν ᾧ χρόνῳ ἔλαβον χώραν τὰ πρὸς κτῆσιν αὐτῶν πραγματικὰ γεγονότα », τὸ Ἐφετεῖον Δωδεκανήσου τροποποίησεν ἀντιθέτως κρίνασαν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικεῖου Ρόδου, ἐδέχθη ὅτι ἡ ἔλειψις τῆς περὶ τῆς ἀνωτέρω ἀδείας τοῦ Κυβερνήτου, εἰς πᾶσαν περιπτῶσιν συστάσεως, τροποποιήσεως ἢ μεταβιβάσεως ἐμπραγματοῦ δικαιώματος ἐπὶ ἀκινήτου οἰουδήποτε εἶδους, ἐφ' ὅσον ἔλαβε χώραν ἀπὸ τοῦ 1939 καὶ ἐφεξῆς καθιστᾷ ἄκυρον τὴν σύμβασιν.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι πλείστοι εἶναι αἱ περιπτώσεις καὶ εἰς Ρόδον καὶ Κῶ ἴδιαι ὅμως εἰς τὰς ἀπομεμακρυσμένας νήσους, καθ' ἃς ἡ ἀφορώσα ἐμπράγματον ἐπὶ ἀκινήτου δικαίωμα σύμβασις ἐγένετο ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Κυβερνήτου, ἀνακύπτει σοβαρὸν πρόβλημα συνεπεία τῆς κατὰ τὴν νο-

μολογίαν του Έφετείου Δωδεκανήσου, ακυρότητος μεγάλου αριθμού μεταβιβάσεων ακινήτων ή εμπραγμάτων επί τούτων δικαιωμάτων, περί των ανωτέρω, και ύψυτάτος, ό απειλούμενος εκ τής αιτίας ταύτης κοινωνικός σάλος, πρός πρόληψιν του όποίου συζητείται ή διά νομοθετικού μέτρου νομιμοποίησης των εκ τής αιτίας ταύτης πασχουσών δικαιοπραξιών και τούτο σκοπεύεται διά του άρθρου 1 του σχεδίου.

II Κληρονομία.

Ός γνωστόν αι έργασιαί τής κατασκευής του έν Δωδεκανήσου κτηματολογίου έπερατώθησαν έν έτει 1932. Έκτοτε ύφιστατο συμφώνως πρός τό άρθρον 51 του κτηματολογικού οργανισμού, ύποχρέωσις πρός καταχώρισιν έν τώ κτηματολογικώ βιβλίω (έκτος των έν ζωή πράξεων δι' ών συνιστάται ή μεταξιδιάζεται κυριότης ή άλλο εμπράγματον δικαίωμα επί ακινήτου κλπ.) και των αιτία θανάτου μεταβιβάσεων κυριότητος ή εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτου ώς και τής παραιτήσεως από τής κληρονομίας. Η παράλειψις τής καταχώρισεως ταύτης έχει ώς συνέπειαν τήν μη κτήσιν του εμπραγμάτου δικαίωματος υπό του πρός δν έπήχθη ή κληρονομία. Παρ' όλην τήν βαρυτάτην ταύτην συνέπειαν τής παραλείψεως τής εις τά κτηματολογικά βιβλία καταχώρισεως ύπάρχουν πολυάριθμοι περιπτώσεις μη καταχώρισεως αιτία θανάτου μεταβιβάσεων εμπραγμάτων δικαιωμάτων, όφειλόμεναι προφανώς είτε εις άγνοϊαν, κυρίως υπό των άμαθών και άγραμμάτων είτε εις τήν συνήθη άμέλειαν και έπ' άόριστον άναβολήν πρός συμμόρφωσιν εις τούς νομίμους τύπους. Και ναί μέν ό κτηματολογικός οργανισμός έν άρθρω 56 έπιβάλλει εις τήν άστυνομικήν άρχήν τήν ύποχρέωσιν, όπως οικοθ. γνωστοποιή εις τό κτηματολογικόν γραφείον τούς εις τήν περιφέρειάν τής έπισυμβαινόντας θανάτους προσώπων, ίνα έν περιπτώσει μη ύποβολής εκ μέρους των κληρονόμων του θανόντος σχετικής αιτήσεως περί καταχώρισεως εις τό κτηματολογικόν βιβλίον των τυχόν περιλαμβανόμενων εις τήν κληρονομίαν εμπραγμάτων δικαιωμάτων μεριμνά οικοθεν διά τήν έσοκρίβωσιν και καταχώρισιν τούτων ή ύπηρεσία του κτηματολογίου, πλην όμως, ως ήτο φυσικόν ή διάταξις αύτη δέν απέδωσεν αξιόλογα άποτελέσματα. Ούτω σήμερον τό κτηματολόγιον εις πλείστας περιπτώσεις δέν άποδίδει πιστήν τήν εικόνα των επί των ακινήτων δικαιούχων άφου εμφανίζονται εισέτι έν αύτώ ως δικαιούχοι εμπραγμάτων δικαιωμάτων πρόσωπα από μακροϋ έκλιπόντα, ένω άφ' έτέρου πλείστοι πράγματι δικαιούχοι εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων αιτία θανάτου των δικαιουσάρχων των εύρίσκονται έν άξυνομία να άποξιδουν τό δικαίωμά των τούτο, άφου τύποις δέν εκτήσαντο καν τούτο λόγω τής παραλείψεως τής σχετικής παραχωρήσεως εις τό κτηματολογικόν βιβλίον και συνεπώς δέν είναι δυνατή ή περαιτέρω μεταβίβασις νομίμως του έν λόγω δικαίωματος.

Η άνωμαλία όμως δέν περιορίζεται μέχρι του σημείου τούτου, αλλά περιεπλάκη έτι περαιτέρω διά μεταγενεστέρων πράξεων εις άς προέβησαν οι περί των ανωτέρω «άνώμαλοι», ούτως ειπείν δικαιούχοι αιτία θανάτου εμπραγμάτων ακινήτων δικαιωμάτων. Άγνοήσαντες δηλαδή ούτοι παντελώς τόν θεσμόν του κτηματολογίου προέβησαν εις περαιτέρω μεταβίβασιν έν ζωή των επί ακινήτων εμπραγμάτων δικαιωμάτων άτινα περιλαμβάνοντο εις τήν πρός αυτούς έπαχθεισαν κληρονομίαν και εις τήν νομήν των όποιών εύρίσκοντο, παρ' όλον ότι ως έλέχθη, δέν είχαν καταστή κύριοι τούτων άφου δέν είχε λάβει χώρα ή καταχώρισις έν τώ κτηματολογικώ βιβλίω. Η μεταβίβασις αύτη εγένετο δι' ιδιωτικού έγγραφου (δεδομένου ότι ό Συμβολαιογράφος δέν ήτο δυνατόν να ανάλαβη τήν σύνταξιν δημοσίου έγγραφου υπό τās ανωτέρω άνωμάλους συνθήκας) τό όποϊον όμως κατά τήν Ιταλικήν νομοθεσίαν ήδύνατο βεβαιούμενον δικαστικώς εκ των ύστέρων να άναπληρώσθ τό δημοσίον έγγραφον, πλην όμως ούδέ τούτου ή καταχώρισις εις τό κτηματολογικόν βιβλίον ήτο δυνατή άφου ό δικαιοπάροχος του τελευταίου άποκτώντος τό μεταβιβαζόμενον εμπράγματον δικαίωμα δέν έφέρετο ως κύριος τούτου

έν τώ κτηματολογικώ βιβλίω Η επί του αυτού ακινήτου έπανάληψις τής « άτάκτου» διαδοχής ή τής « άτάκτου» έν ζωή μεταβιβάσεως ουχι σπανίως έμφανιζομένη καθιστά ως είναι φυσικόν, έτι πολύπλοκον τήν περιπλοκήν.

Τής ανωτέρω άνωμαλίας συνεπεία τής όποιας άφ' ένος τό κτηματολόγιον έμφανίζεται ως μη ένημερωμένον πρός τήν αληθή των ακινήτων νομικήν κατάστασιν επί προφανεί ζημία του θεσμου και άφ' έτέρου ήρχισαν γενόμεναι σοβαρά κτηματικά διαφορά αίτινες αύξανόμεναι σύν τώ χρόνω εις αριθμόν δυνατόν να προσλάβουν τήν μορφήν κοινωνικου προβλήματος, ζητείται ήδη ή τακτοποίησης.

III. Διαθήκαι - Προικοσύμφωνα - Δωρεάι υπό δρον διατροφής.

Μέχρι του 1938, έν Δωδεκανήσω τά υπό Έλλήνων συντασσόμενα έγγραφα διαθηκών, συστάσεως προικός και δωρεάς υπό δρον διατροφής, συνετάσσοντο νομίμως υπό των εκκλησιαστικών άρχών, ήτοι υπό τής Μητροπόλεως ή των κατά τόπους άρχιερατικών έπιτροπών. (Βλ. Δ/μα 198/1931 και άρθρον 56 του κτηματολογικού οργανισμού), Δηλαδή συνετάσσετο έγγραφον ιδιωτικόν τό όποϊον έπεκύρωσεν ή εκκλησιαστική άρχή και κατεχώρει εις παρ' αύτή τηρούμενον βιβλίον. Έν έτει όμως 1938, διά του υπ' αριθ. 324 Διατάγματος τής Ιταλικής Διοικήσεως καθηγήθη ή ως άνω συμβολαιογραφική άρμοδιότης των εκκλησιαστικών ήμων άρχών αίτινες ύποκατεστάθησαν ως προς τά καθήκόντά των ταύτα, υπό των έν Δωδεκανήσω (Ιταλών) συμβολαιογράφων, εις τούς όποιους κατά συνέπειαν ώφειλον έφεξής να άπευθύνωνται οι έν Δωδεκανήσω Έλληνες πρός νόμιμον σύνταξιν των περι των ανωτέρω έγγραφών (διαθήκης- προικός- δωρεάς υπό δρον διατροφής). Πλείστοι όμως υπήρξαν αι περιπτώσεις ιδία εις τās μάλλον άπομεμακρυσμένας νήσους και εις τήν ύπαιθρον, καθ' ός οι Έλληνες, άλλοτε έξ άγνοϊας, άλλοτε εκ λόγων άναγομένων εις τās Έθνικās παραδόσεις δέν συνεμορφώθησαν πρός τās νέας διατάξεις τής Ιταλικής Διοικήσεως, άλλ' έξηκολούθησαν και μετά τό έτος 1938 να προβαίνωσιν εις τήν σύνταξιν των ρηθέντων έγγραφών κατά τόν προϊσχύοντα, τύπον, όστις όμως ούδέν κύρος πρόσέδιδεν εις τό έγγραφον. Έτι δέ πλέον εις πλείστας περιπτώσεις επειδή ή Έκκλησιαστική Άρχή έδίσταζε να συμπράξη εις τήν σύνταξιν του έγγραφου οι ένδιαφερόμενοι ήρκούντο εις μόνην τήν σύνταξιν έγγραφου ιδιωτικού, άνευ οίσαδήποτε έπισήμου βεβαιώσεως, εις τό όποϊον εις τinas μάλιστα περιπτώσεις αντί των ύπογραφών των συμβαλλομένων έτίθετο είτε ή προσωπική αυτών σφραγίς (σφραγίς εκτυπούσα τά αρχικά στοιχεία του όνόματος και έπωνύμου αυτών ής ή χρήσις ήτο νόμιμος μέχρι του έτους 1942 καταργηθείσα μεταγενεστέρως) είτε σταυρός, εις ένδειξιν του ότι ό συμβαλλόμενος άγνοεί γραφήν. Ός ήτο έπόμενον αι κατά τόν ανωτέρω μη νόμιμον τύπον δικαιοπραξίαί δέν, κατεχωρίθησαν εις τό κτηματολογικόν βιβλίον καθ' ό νομικώς άνυάρκτοι. Τούτο όμως δέν ήμπόδισε τούς Έλληνες τής Δωδεκανήσου από του να έξακολουθούν, εις μεγάλην κλίμακα, συναλασσόμενοι κατά τόν άτακτον αυτόν τρόπον και να δημιουργήσουν ούτω μίαν πραγματικήν κατάστασιν, ήτις δέν είναι δυνατόν να άγνοηθη χωρίς εκ τούτου να μη δημιουργηθη όξυτάτον κοινωνικόν πρόβλημα.

Και όσον μέν άφορά τά κατά τόν ανωτέρω μη νόμιμον τρόπον συνταχθέντα έγγραφα συστάσεως προικός υπό ανιόντος πρός κατιόντα ύφίσταται νομική ευχέρεια βάσει των κειμένων διατάξεων (άρθρον 53 παρ. 2 του κτηματολογικου οργανισμού) να τακτοποιηθούν καταχωρούμενα εις τό κτηματολογικόν βιβλίον μετ' έπικύρωσιν ή δικαστικήν βεβαιώσιν των ύπογραφών των συμβαλλομένων. Προκειμένου όμως περι των έγγραφών δωρεάς υπό δρον διατροφής ή συστάσεως προικός εκ μέρους μη ανιόντος (όποτε κατά τό Ιταλικόν Δίκαιον ή προίξ λογίζεται ως δωρεά) τό δημοσίον έγγραφον άπητείτο επί ποιή άκυρότητος και δικαιοπραξίας και συνεπώς καθίσταται άδύνατος ή βάσει των κειμένων διατάξεων νομιμοποίησης ταύτης και εις τό βιβλίον του κτηματολογίου καταχώρισις τής οικείας νομικής επί του ακινήτου μεταβολής. Συνεπώς μόνον νομοθετικώς

θά ἡδύνατο νὰ χορηγηθῆ ἡ εὐχέρεια πρὸς νομιμοποιήσιν τῶν ἀνωτέρω ἀτάκτων πράξεων. Ἡ τακτοποίησις τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων ἀνωμαλιῶν σκοπεῖται διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ σχεδίου Νόμου.

Ἀθῆναι τῆ 17 Δεκεμβρίου 1951

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός
Δ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

ΕΠΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑΙ ΕΝ ΙΣΧΥΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Νόμος 1999/1952 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως ἀτάκτων τινῶν δικαιοπραξιῶν ἐν Δωδεκανήσῳ καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

«Άρθρον 2.

1. Συμβάσεις συστάσεως προικὸς καὶ δωρεᾶς ὑπὸ ὄρον διατροφῆς συναφθεῖσαι ἐγγράφως ἐν Δωδεκανήσῳ ἀπὸ τοῦ ἐτους 1938 μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς ἐν Δωδεκανήσῳ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστικῆς Νομοθεσίας ἀνευ τηρήσεως τῶν κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἰσχυούσας ἐν Δωδεκανήσῳ διατάξεις ἀπαιτουμένων τύπων δύνανται νὰ κυρωθοῦν κατὰ τὴν ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ 3 διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον αἱ δι' αὐτῶν συνολογούμεναι ὑποχρεώσεις ἐξεπληρώθησαν ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων.

Ἡ κύρωσις καλύπτει μόνον τὰ τυπικὰ ἐλαττώματα τῆς συμβάσεως, περίληψις δὲ τῆς περιεχομένης ταύτην ἀποφάσεως καταχωρεῖται εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία τοῦ κτηματολογίου, ἢ ὅπου δὲν τηροῦνται τοιαῦτα, εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία μεταγραφῶν. Ἐκ τῆς τοιαύτης κυρώσεως δὲν θίγονται δικαιώματα τρίτων κατὰ πίστewος, τοῦ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον Προέδρου δικαιομένου νὰ ἀρνηθῆ τὴν κύρωσιν, ἐφ' ὅσον βεβαιοῦται ἡ ὑπαρξίς τοιοῦτων δικαιωμάτων.

2. Κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ διαδικασίαν δύνανται νὰ κυρωθοῦν καὶ διαθηκῆαι συνταγεῖσαι ἐν Δωδεκανήσῳ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ἐν αὐτῇ τῆς ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι Νομοθεσίας ἀνευ τηρήσεως τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐν Δωδεκανήσῳ νομίμων διατυπώσεων, ἐπι δὲ καὶ ν' ἀναγνωρισθῆ κληρονομικὸν δικαίωμα, ἐκ διαθήκης, ἢ νομίμως κτηθὲν τοιοῦτον, ἐξ ἀδιαθέτου ἐπὶ ἀκινήτων κληρονομικῆς περιουσίας κειμένης ἐν Δωδεκανήσῳ ἐφ' ὅσον ὁ κληρονομούμενος ἀπεβίωσε πρὸ τῆς ἐν Δωδεκανήσῳ ἰσχύος τῆς ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι Ἀστικῆς Νομοθεσίας.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν τῇ περιπτώσει ἔχει ἐκδοθῆ ὁποτεδήποτε ἀντίθετος τελεσίδικος δικαστικὴ ἀπόφασις».

1. Ἡ περὶ τῆς τὸ προηγουμένον ἄρθρον 2 κύρωσις χωρεῖ δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν τῆς τοποθεσίας τοῦ ἀκινήτου δικάζοντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΒΧΗ' ὡς τροποποιεῖται διὰ τῆς κατωτέρω παρ. 2 ἀποκλειόμενου τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ κατ' ἐφεσιν δικάζοντος Ἐφετείου. Ἡ διαδικασία διεξάγεται ἀτελῶς καὶ ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου. Ὁ Πρόεδρος ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐξετάσεως τῆς ὑποθέσεως τῇ αἰτήσῃ παντὸς ἔχοντος ἐνομον συμφέρον ὑποβαλλομένη ἀπὸ τῶν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ κοινοποιουμένη ἀπαραιτήτως μερίμνη τοῦ αἰτούντος ὀκτώ τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συζητήσεως πρὸς ὅσα πρόσωπα ἠθελεν ὀρίσει ὁ Πρόεδρος ἐν τῇ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως πράξει ὀρισμοῦ δικασίμου. Περίληψις τῆς αἰτήσεως δημοσιεύεται δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς ὀρισθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου δικασίμου εἰς μίαν τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων τῆς τοποθεσίας τοῦ ἀκινήτου καὶ τῆς κατοικίας τοῦ αἰτούντος ἢ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις καὶ ἐν ἑλλείψει τοιαύτης τοιχοκολλᾶται εἰς τὰ ἀνωτέρω Δημοτικὰ καταστήματα.

2. Ὁ Πρόεδρος ἐρευνᾷ ἐκ τῶν ἐνόμων τὴν ὑπόθεσιν, ἐπὶ τῷ τέλει διαπιστώσεως τῆς πραγματικῆς ἀληθείας. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξετάζει καὶ αὐτεπαγγέλτως ἐπι μάρτυρας, ἐνεργεῖ αὐτοψίαν, διατάσσει πραγματογνωμοσύνην κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐπιβάλλει ὄρκον, κλητεύει πάντα δυνάμενον νὰ ἔχη ἐνομον συμφέρον ἐπὶ τῆς ἐρευνωμένης ὑποθέσεως καὶ ἐν γένει χρησιμοποιεῖ πᾶν πρόσφορον πρὸς μόρφωσιν τῆς κρίσεως τοῦ μέσου. Ὁ Πρόεδρος ἐφ' ὅσον κρίνει σκόπιμον πρὸς ἀκριβεστέρην διάγνωσιν τῆς ὑποθέσεως δύναται καὶ νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως. Ἐνώπιον τοῦ Προέδρου δύνανται νὰ παρίστανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ αὐτοπροσώπως.

3. Τὰ ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ 2 ὀριζόμενα ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν κατ' ἐφεσιν διαδικασίαν.

4. Ἐκ τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον κυρώσεως τῶν συμβάσεων τοῦ ἄρθρου 2 οὐδεμία φορολογικὴ ἀξίωσις ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ οἰουδήποτε τρίτου δημιουργεῖται, τῶν συμβάσεων τούτων ἀπαλλασσομένων ἀπὸ παντὸς φόρου, τέλους, εἰσφορᾶς ἢ δικαιώματος περιλαμβανομένων καὶ τῶν τελῶν καὶ δικαιωμάτων μεταγραφῆς καὶ ἐγγραφῆς εἰς τὰ βιβλία κτηματολογίου».